

[Landbrugsministeren]

me landbruget til hjælp. Det lover trods alt godt.

Flere ordførere har også været inde på, at den foreslåede høsttabsordning er utilstrækkelig set i forhold til landbrugets vanskelige situation. Nogle har været inde på, at den ikke kan stå alene, og der er peget på en række andre foranstaltninger.

Forslaget om en høsttabsordning er ikke fremsat som et svar på landbrugets problemer i almindelighed. Regeringen har fremsat forslaget, fordi vi har ønsket hurtigt at komme de landmænd til undsætning, som i særlig grad har været ramt af den dårlige høst, og som meget vanskeligt selv kan klare dette problem. Der er således alene tale om en høsttabsordning – hverken mere eller mindre.

Hr. Bjørn Westh var inde på, om det ikke vil være rimeligt, at man i denne ordning indføje et rentetilskud taget fra grovvarefondsmidlerne. Jeg kan om det sige, at det er et element, som har været forhandlet med erhvervet, men som erhvervet af to grunde ikke har ønsket. For det første fordi man ikke har ønsket at disponere over disse midler på den måde, og for det andet fordi man nærer en frygt for, at det i en vis udstrækning ville sætte skel mellem de landmænd, som kan komme ind under ordningen, og dem, der ikke har mulighed for det.

Jeg finder det vigtigt at bruge denne lejlighed til at redegøre for regeringens overvejelser om, hvorledes vi i øvrigt kan bringe landbruget ud af dets nuværende meget vanskelige situation. Målsætningen må være, at effektive landbrug inden for rammerne af EF's fælles landbrugspolitik uden offentlig støtte kan give ejeren indtjening og arbejdsvilkår, som kan måle sig med andre grupper i samfundet og samtidig give mulighed for en konsolidering af den enkelte bedrift.

Forholdene har jo desværre i en årrække været de modsatte. Siden 1982 har landbrugets indkomster rent faktisk hvert år været faldende i forhold til året før, bortset fra 1984, og gælden er vokset betydeligt.

Hvorledes vil regeringen så realisere målsætningen: at skabe et selv bærende landbrugserhverv? På meget kort sigt søger vi altså at få gennemført den høsttabsordning, som vi diskuterer her i dag. Endvidere skal landbruget have kompensation for merudgifterne som følge af vandmiljøplanen, og regeringen vil fremsætte

de nødvendige forslag herom inden for ganske kort tid. Dernæst er det nødvendigt, at vi gennemgribende tager fat på de mere grundlæggende problemer. Vi må se i øjnene, at en række bedrifter ikke kan give ejerne en tilfredsstillende indtjening. Disse landmænd må have en særlig håndsækning, dels selvfølgelig af hensyn til de pågældende, dels fordi det jo i virkeligheden er uholdbart at tilrettelægge landbrugspolitikken efter de økonomisk svageste bedrifter. Vi må således overveje foranstaltninger, som kan afbøde de indkomstmæssige virkninger af ophør for ældre landmænd på umoderne bedrifter. Dernæst er det regeringens opfattelse, at jordlovgivningen må gøres mere rummelig, så det giver mulighed for en effektivitetsfremmende strukturudvikling.

Dansk landbrug har ikke råd til at sige nej til at deltage i den teknologiske udvikling, hvis det skal være selv bærende. Det burde i den sammenhæng være overflødigt at fastslå, at denne udvikling skal foregå inden for etisk og miljømæssigt forsvarlige rammer.

Endelig kommer vi ikke uden om at se på landbrugets finansieringsforhold. Dansk landbrugs gældsbyrde er i dag for stor. Den må bringes ned, og det må i den forbindelse overvejes, om der er behov for at supplere den personlige ejerform og den traditionelle finansiering med andre besiddelses- og finansieringsformer. Regeringen har allerede indbudt landbrugets organisationer til et udredningsarbejde. Ingen skal være i tvivl om, at der er tale om komplicerede og vigtige problemstillinger, som grundigt må overvejes, hvis vi skal finde frem til varige løsninger.

Bjørn Westh (S):

Det var en overraskende oplysning for mig, at det erhverv, der har bedt Folketinget om at give støtte til erhvervet, fordi nogle af dets medlemmer er i så store vanskeligheder, at de har behov for støtte, skulle have nægtet at give støtte fra de midler, erhvervet selv har fået fra Folketinget tidligere for netop at støtte nødstedte landmænd.

Da den socialdemokratiske regering, i 1982 tror jeg det var, sammen med Folketinget bevilgede 150 mio. kr. til grovvarefondene, var det jo netop nogle ganske bestemte landmænd, der skulle have det, og ikke alle landmænd. Det var landbruget fuldt indforstået med, og de ville